

ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง
ของประจวบ วงศ์วิชา

A Study on Southern Thais' Social and Cultural Life Reflecting
in Prajuab Wongwija's Country Songs

ชรินทร์ อินทสุวรรณ์^{1*}

Charin Intasuwan^{1*}

^{1*}นิสิตปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง
จังหวัดสงขลา 90000

^{1*}A Graduate Student, Thai Studies Major, Thaksin University, Mueang, Songkhla, Thailand 90000
*ผู้นิพนธ์ประสานงาน : หมายเลขโทรศัพท์ 08-9733-8191

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา โดยศึกษาจากผลงานเพลง จำนวน 100 เพลง งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเอกสาร ประกอบด้วยการศึกษาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แยกแยะข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล นำมาเรียบเรียงนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ภาพสะท้อนด้านครอบครัว พบว่าการห่วยใยเอื้ออาทรต่อกันของคนในครอบครัว สามีที่มีภรรยาหลายคนทำให้มีปัญหาการเงิน ภาพสะท้อนด้านการศึกษา พบว่านิยมให้บุตรหลานศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ พบว่ามีการประกอบอาชีพ เช่น ทำสวนยาง สวนกาแฟ ประมง เป็นต้น และเศรษฐกิจ กล่าวถึงภาวะความยากจน และผลกระทบของเศรษฐกิจระดับโลก ภาพสะท้อนด้านการเมืองการปกครอง พบว่ามีความคาดหวังของสังคมต่อนักการเมือง และภาพลักษณ์ของนักการเมืองที่เป็นแบบอย่างที่ดี ภาพสะท้อนด้านความเชื่อและศาสนา พบว่ามีความเชื่อไม่น้อยกว่า 14 เรื่อง เช่น พระบรมธาตุเมืองนครศรีธรรมราช ฤกษ์ยาม กฎแห่งกรรม เป็นต้น ศรัทธาต่อบุคคลในพระพุทธศาสนา เช่น ท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น ภาพสะท้อนด้านประเพณี พบว่ามีประเพณีส่วนบุคคล ประเพณีส่วนรวม ภาพสะท้อนด้านภาษาถิ่นได้ พบว่าใช้ภาษาถิ่นได้มีจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คำ ซึ่งบางคำปรากฏในเพลงหลายเพลง ภาพสะท้อนด้านศิลปะการแสดง พบว่ามีหนังตะลุง และมโนราห์ ภาพสะท้อนด้านอื่นๆ พบว่ามีด้านพืช ผัก ผลไม้ อาหารพื้นบ้าน สิ่งแวดล้อม สถานที่ท่องเที่ยว ภัยจากธรรมชาติ

คำสำคัญ : ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมชาวไทยภาคใต้ วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง
ประจวบ วงศ์วิชา

Abstract

The research aimed to study Southern Thais' social and cultural life reflecting in Prajuab Wongwija's 100 country songs. This study was a documentary research. This research methodology comprised a study of Prajuab Wongwija's country songs and related research document, classifying data, analyzing data and then compiling the outcome in the form of analytical description. The findings showed as follow:

In family aspect, family members concerned for each other and a husband with many wives faced with economic problems. In education aspect, parents wanted their children to achieve higher education. In economic aspect, different careers were found such as, rubber plantation, coffee plantation, fishery and etc. Many songs reflected poverty and affects of world economics. In political aspect, expectations toward politicians with virtue and good example were found. In belief and religious aspects, more than 14 items of beliefs and Buddhist faith were found, such as, Nakornsrihammat' Great Temple, auspicious times, the wheel of karma and the reverence toward Buddhadasa Bikkhu. In cultural aspect, traditions for individual and public were found. In language aspect, more than 100 dialectical words were found and some words often cropped up in many songs. In performance arts: Nang -Talung (shadow play) and Manorah (southern classical drama) were found. For other aspects: the songs mentioned about plants, vegetables, fruits, folk cuisines, environments, tourist destinations, natural disaster and etc.

Keywords : Southern Thais' social and cultural life, Prajuab Wongwija's country songs

บทนำ

วรรณกรรมเป็นผลงานสร้างสรรค์จากความคิด ความรู้สึกของมนุษย์ที่มองผ่านประสบการณ์ของตนเองในบริบทของสังคมแต่ละยุคสมัย วรรณกรรมจึงไม่เพียงแต่ทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลินไปกับเนื้อหาและศิลปะการใช้ภาษาเท่านั้น หากยังเป็นเรื่องที่สะท้อนภาพชีวิต สังคม และวัฒนธรรมในแง่มุมต่างๆ ไว้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงย่อมตกอยู่ใต้อิทธิพลของสังคมและวัฒนธรรมในยุคสมัยของตนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังที่ สมพร มั่นตะสูตร (2524, น.16) กล่าวไว้ว่า สังคมมีอิทธิพลต่อวรรณกรรมหรือนักเขียนในฐานะที่เป็นแหล่งรวมชีวิต วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และระเบียบปฏิบัติต่างๆ ซึ่งนักเขียนย่อมจะนำไปเป็นวัตถุดิบในการเขียนเสมอ และงานเขียนจะมีลักษณะเนื้อหา รูปแบบอย่างไรขึ้นอยู่กับปัจจัยทางสังคมว่าขณะนั้นสภาพสังคมเป็นอย่างไร โดยนัยดังกล่าวจึงเห็นได้ว่าวรรณกรรมกับสังคมมีความสัมพันธ์กันอย่างยิ่ง หากเราต้องการที่จะรู้ว่าคนส่วนใหญ่ในสังคม คิดอย่างไร รู้สึกอย่างไร มีความเชื่ออย่างไร ในช่วงนั้นๆ ก็ดูได้จากข้อมูลสำคัญอย่างหนึ่ง คือ วรรณกรรม ดังที่ สุกัญญา สุจฉายา (2545, น.87) กล่าวไว้ว่า วรรณกรรมที่เกิดขึ้นในสมัยหนึ่งๆ ย่อมบรรจุภาพทางสังคมและวัฒนธรรมในสมัยนั้นลงไว้ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ทั้งนี้เพราะผู้ผลิตวรรณกรรม

หรือกวีต่างก็เป็นผลิตผลของสังคม ปทัสถานของสังคมในยุคนั้นๆ ย่อมมีส่วนกำหนดความนึกคิดของกวี กวีจะสะท้อนภาพสังคมออกมาได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากน้อยเพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับสังคมที่กวีสังกัดอยู่ กวีราชสำนักย่อมสะท้อนภาพสังคมราชสำนักได้ชัดเจนกว่า กวีกลุ่มอื่นเช่นเดียวกับกวีชาวบ้าน หรือผู้ร้องเพลงพื้นบ้านก็ย่อมสะท้อนภาพสังคมชาวบ้านได้ถูกต้องตามความเป็นจริงมากที่สุด

นอกจากนี้ผู้ผลิตวรรณกรรมบางกลุ่มได้กำหนดชื่อรูปแบบฉันทลักษณ์ผลงาน ของตนเอง แตกต่างกันไปและบางกลุ่มไม่มีชื่อเรียกเฉพาะแต่เรียกชื่อรวมๆ ว่า “เพลง” ดังที่ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2538, น.33) กล่าวไว้ว่า แบบอย่างฉันทลักษณ์ที่นิยมใช้ในวรรณกรรมของประชาชนนั้นไม่มีชื่อเรียกเฉพาะตามรูปแบบคำประพันธ์แต่ละชนิด แต่เรียกรวมๆ กันว่า เพลง คำประพันธ์ที่เรียกว่าเพลง แต่ละอย่างมักจะมีค่านิยมอยู่เฉพาะถิ่น เช่น เพลงอีแซว นิยมเล่นกันแถวสุพรรณบุรี เพลงโคราช แถบเมืองโคราช เพลงเรือ แถบเมืองอยุธยา อย่างไรก็ตามก็อาจมีเพลงบางชนิดที่นิยมเล่นกันแพร่หลาย กว้างนั้น เช่น เพลงเกี่ยวข้าว เป็นต้น จากข้อความดังกล่าวนี้พบว่า “เพลง” เป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่เป็นเครื่องมือสื่อความรู้สึก อารมณ์ และมีเนื้อหาสะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม ดังปรากฏรูปแบบของเพลงหลากหลายและนิยมร้องกันในท้องถิ่นต่างๆ ของสังคมไทย เช่น ในภาคใต้มีการร้องเพลงบอก เพลงเรือ เพลงต้นหยง เป็นต้น ในภาคกลางมีเพลงอีแซว เพลงพวงมาลัย ลำตัด เป็นต้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหมอลำ เพลงโคราช เป็นต้น

ต่อมาเพลงพื้นบ้านของแต่ละท้องถิ่นเหล่านี้ได้ถูกปรับเปลี่ยนมาเป็นส่วนหนึ่งของเพลงลูกทุ่ง ดังที่ สุจิตต์ วงษ์เทศ (2550, น.32) กล่าวถึงที่มาของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า ลักษณะของเพลงลูกทุ่งก็ย่อมแสดงให้เห็นส่วนหนึ่งว่าดัดแปลงเอาลักษณะพื้นบ้านพื้นเมืองมาใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่ แล้วก็เลยกลายเป็น “ศิลปะลูกทุ่ง” ที่มีได้เกิดจาก “ลูกทุ่ง” หรือ “ลูกกรุง” แต่เพียงด้านเดียว แต่ทั้งหมดก็ได้รับการเผยแพร่ไปจากกรุงเทพฯ ให้ชาวชนบทชื่นชอบในเวลาต่อมาอีก โดยนับดังกล่าวข้างต้น พบว่า เพลงลูกทุ่งไม่ได้เกิดจากคนชนบทเพียงด้านเดียว หากแต่เป็นการผสมผสานระหว่างชนบทกับเมืองไว้ด้วยกัน เพลงลูกทุ่งได้ทำหน้าที่ให้ความบันเทิงกับสมาชิกในสังคมได้กว้างขวางกว่าเพลงประเภทอื่นๆ เพราะผู้ประพันธ์เพลงและนักร้องส่วนใหญ่เป็นคนชนบท เรื่องราวในบทเพลงจึงมักจะเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และความรู้สึกของคนชนบท ตลอดจนเหตุการณ์ที่ได้ปรากฏขึ้นในสังคมแต่ละยุคด้วยมุมมองของผู้ประพันธ์แต่ละคน ดังที่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2542, น.21) ทรงพระนิพนธ์ไว้ว่า เวลาเกิดสถานการณ์อะไรก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปากท้อง ฝนตก น้ำท่วม ตลอดจนเหตุการณ์ทางการเมืองทั้งในและนอกประเทศ เพลงลูกทุ่งก็จะออกมาใหม่ทันสมัยกับชาวนั้นทันทีราวกับเป็นสมุดบันทึกเหตุการณ์เหล่านั้น เนื้อร้องเพลงลูกทุ่งมักจะสะท้อนภาพชีวิตจริงของคน ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ การเกิดสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองได้อย่างดี

จากการจัดงาน “กึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย” ครั้งที่ 2 คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้พิจารณาคัดเลือกเพลงลูกทุ่งจากผลงานการประพันธ์เพลงลูกทุ่งของนักประพันธ์เพลงทั่วประเทศ ในจำนวนนี้มีผลงานเพลงลูกทุ่งจากนักประพันธ์เพลงลูกทุ่งของภาคใต้ คือ “ประจวบ วงศ์วิชา” ได้เข้ารับพระราชทานเกียรติบัตรประกาศเกียรติคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี วันที่ 1 ตุลาคม 2534 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน กรุงเทพมหานคร และเพลงที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นเพลงลูกทุ่งดีเด่น คือ เพลง “ทหารใหม่ไปกอง” ในช่วงระยะเวลา ตั้งแต่ พ.ศ.2518 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2552)

เมืองใต้ของเรามีดี ไปเที่ยวสักที ดิฉันใจไม่สร้าง
ถ้าเมื่อเมืองกรุง ไปแลตะลุมกันบ้าง ทางใต้เขาดัง
จะเล่าเรื่อง**หนังตะลุง**

จะเห็นได้ว่าวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา ได้บันทึกเรื่องราวของปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ไว้หลายด้าน ซึ่งอาจจะเป็นลักษณะรวมของชาวไทยภาคใต้หรืออาจจะแยกย่อยออกเป็นของเฉพาะจังหวัดนั้นๆ แต่บางเรื่องอาจจะมี การซ้อนทับกัน จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยเรื่อง “ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา” ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจสภาพทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ในด้านต่างๆ ได้มากขึ้นและเพื่อชี้ให้เห็นว่าวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา นั้นมีคุณค่าแก่ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง

วัตถุประสงค์

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังต่อไปนี้

1. **ขั้นสำรวจและศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง** โดยการสำรวจ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารต่างๆ เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานอันจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบความคิดของการวิจัย การเขียนเค้าโครงวิจัยตลอดจนใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิจัยในครั้งนี้

2. **ขั้นคัดเลือกข้อมูล** การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

2.1 การสืบค้นและสอบถามเกี่ยวกับวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา โดยจะเลือกเพลงที่มีเนื้อหาให้ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้จากจำนวนเพลงเท่าที่สืบค้นได้ จำนวน 413 เพลง

2.2 นำข้อมูลที่สืบค้นได้มาศึกษาพิจารณาเพื่อคัดเลือกเพลงที่จะใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย จำนวน 100 เพลง โดยพิจารณาดังนี้

2.1.1 ชื่อเพลงและเนื้อหาของเพลงที่กล่าวถึงสังคมและวัฒนธรรมในภาคใต้

2.1.2 การร้องเพลงด้วยสำเนียงถิ่นใต้อาจจะทั้งเพลงหรือบางส่วนของเพลง

3. **ขั้นจัดกระทำกับข้อมูล**

3.1 นำข้อมูลวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา ที่ได้จากข้อ 2.2 มาศึกษาวิเคราะห์ตามขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดไว้

3.2 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และเพิ่มเติมเนื้อหาส่วนที่ขาดความสมบูรณ์ให้ตรงตามขอบเขตเนื้อหา

4. **ขั้นเสนอผลการศึกษาค้นคว้า** ผู้วิจัยจะเสนอผลการศึกษาค้นคว้าด้วยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

จากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา จำนวน 100 เพลง สามารถสรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ภาพสะท้อนด้านครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า มีการห่วงใยเอื้ออาทรต่อกันของคนในครอบครัว สามที่มีภรรยาหลายคน ทำให้มีปัญหาการเงิน

2. ภาพสะท้อนด้านการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่าชาวไทยภาคใต้นิยมให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่กรุงเทพมหานคร คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อให้ได้รับปริญญาบัตร

3. ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ ชาวไทยภาคใต้ มี 2 ประเด็น 1) การประกอบอาชีพ ประกอบด้วย ทำสวนยาง สวนเงาะ สวนปาล์ม สวนกาแฟ ประมง ทำเหมืองแร่ สวนมะพร้าว นาุ้ง และอาชีพอื่นๆ เช่น เลี้ยงหอย ปลุกเต่างร้าน เป็นต้น 2) ด้านเศรษฐกิจ กล่าวถึง ภาวะความยากจน และผลกระทบของเศรษฐกิจระดับโลก

4. ภาพสะท้อนด้านการเมืองการปกครอง

ผลการศึกษา พบว่า มี 2 ประเด็น คือ 1) ความคาดหวังของสังคมต่อนักการเมือง 2) ภาพลักษณ์ของนักการเมืองที่เป็นแบบอย่างที่ดี

5. ภาพสะท้อนด้านความเชื่อและศาสนา

ผลการศึกษาพบว่าชาวไทยภาคใต้มีความเชื่อไม่น้อยกว่า 14 เรื่อง เช่น พระบรมธาตุเมืองนครศรีธรรมราช พระบรมธาตุไชยา กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ อนุสาวรีย์เจ้าพ่อจ๋า พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี การบนบานศาลกล่าว ลูกขี้ยาม เทวดา กฏแห่งกรรม ภูตผี เป็นต้น ความศรัทธาต่อบุคคลในพระพุทธศาสนา เช่น หลวงพ่อทวด พ่อท่านคล้าย หลวงพ่อพัฒน์ ท่านพุทธทาสภิกขุ เป็นต้น

6. ภาพสะท้อนด้านประเพณี

ผลการศึกษาพบว่า มี 2 ประเด็น 1) ประเพณีส่วนบุคคล เช่น ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการแต่งงาน เป็นต้น 2) ประเพณีส่วนรวม เช่น งานชักพระ งานเดือนสิบ เป็นต้น

7. ภาพสะท้อนด้านภาษาถิ่นใต้

ผลการศึกษาภาษาถิ่นใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้ของ ประจวบ วงศ์วิชา มีจำนวนไม่น้อยกว่า 100 คำ เช่น จ้าน ทำพริอ โหยเครง แหลงกันมั่ง ดิพริอ ต่อเข้า ตอริอ หรอยจ้ง หรอยจ้าน หรอยจ้งหู เป็นต้น ซึ่งภาษาถิ่นใต้บางคำได้ปรากฏอยู่ในเพลงหลายเพลง

8. ภาพสะท้อนด้านศิลปะการแสดง

ผลการศึกษาพบว่าชาวไทยภาคใต้นิยมศิลปะการแสดง 2 ชนิด คือ หนึ่งตะลุง กล่าวถึง หนึ่งตะลุงสมัยโบราณ เช่น หนึ่งจันทร์แก้ว บุญขวัญ หนึ่งแคล้ว เสียงทอง หนึ่งเอี่ยม ทองคำ เป็นต้น หนึ่งตะลุงสมัยใหม่ เช่น หนึ่งปฐม อ้ายลูกหมี หนึ่งลายยอง กุหลาบสีม่วง หนึ่งอาจารย์ณรงค์ ตะลุง บัณฑิต เป็นต้น มโนราห์ คือ มโนราห์สมพงศ์ ชนะบาล

9. ภาพสะท้อนด้านอื่นๆ

ผลการศึกษาพบว่า มี 5 ด้าน 1) ด้านพืช ผัก ผลไม้พื้นบ้าน เช่น สะตอ เนียง กล้วย สะแก แคน เหริ่ง น้ำเต้า ยอ ยาง ชะมวง เป็นต้น 2) ด้านอาหารพื้นบ้าน เช่น ปลาหมึกกล้วยผัดหวาน แกงน้ำเต้ากุ้ง แกงพุงปลา ข้าวยา บูด เป็นต้น 3) ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ป่า ต้นน้ำ ลำธาร เป็นต้น 4) ด้านสถานที่ท่องเที่ยว เช่น แหลมสมิหลา เป็นต้น 5) ด้านภัยจากธรรมชาติ เช่น วาดภัย เป็นต้น

ผลจากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรม เพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา พบว่า มี 9 ด้าน คือ ภาพสะท้อนด้านครอบครัว ภาพสะท้อนด้านการศึกษา ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ ภาพสะท้อนด้านการเมืองการปกครอง ภาพสะท้อนด้านความเชื่อและศาสนา ภาพสะท้อนด้านประเพณี ภาพสะท้อนด้านภาษาถิ่นใต้ ภาพสะท้อนด้านศิลปะการแสดง และภาพสะท้อนด้านอื่นๆ ผลการศึกษาภาพสะท้อนแต่ละด้านดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ภาพสะท้อนด้านครอบครัว

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นถึงการห่วงใย เอื้ออาทรต่อกันของคนในครอบครัว สามเณรที่มีภรรยาหลายคนทำให้มีปัญหาการเงิน อาจกล่าวได้ว่าสถาบันครอบครัวที่มีความสำคัญ สมาชิกในครอบครัวต้องมีความเอื้ออาทร ความซื่อสัตย์ต่อกัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้รับการยกย่องในสังคมทั้งที่เป็นผู้นำระดับครอบครัวตลอดจนถึงผู้นำระดับชาติ

2. ภาพสะท้อนด้านการศึกษา

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นถึงชาวไทยภาคใต้ให้ความสำคัญกับการศึกษานิยมสนับสนุนให้ไปรับการศึกษาในกรุงเทพฯ ส่งเสริมบุตรหลานให้ศึกษาจนได้รับปริญญา เป็นสิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองเฝ้ารอคอย และให้การทำงานที่มั่นคง อีกนัยหนึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นผู้ที่ฐานะทางการเงิน ถือว่าผู้ที่มีความรู้ได้รับปริญญาจะเป็นผู้ที่สามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและดูแลปกป้องทรัพย์สินได้

3. ภาพสะท้อนด้านเศรษฐกิจ

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้อยู่ในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งในน้ำและบนพื้นดิน ส่งผลให้มีการประกอบอาชีพที่หลากหลายตามสภาพพื้นที่ เช่น เกษตรกรรม กสิกรรม ประมง เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่า การประกอบอาชีพของชาวไทยภาคใต้ยังต้องพึ่งพาธรรมชาติ อาจจะเป็นปัจจัยหนึ่งทำให้เกิดความยากจนและก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา

4. ภาพสะท้อนด้านการเมืองการปกครอง

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้มีความสนใจในการเมืองการปกครองมีความคาดหวังต่อระบบการเลือกตั้งและตัวนักการเมือง ดังจะเห็นได้จากเรื่องราวที่ปรากฏในศิลปะการแสดงของหนังตะลุงมักจะมีเรื่องราวดังกล่าวนำเสนอผ่านตัวหนังตะลุง ซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ได้ว่าชาวไทยภาคใต้มีความสนใจในการเมืองการปกครอง

5. ภาพสะท้อนด้านความเชื่อและศาสนา

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้มีความสนใจด้านความเชื่อ แม้ว่าปัจจุบันจะมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแต่ชาวไทยภาคใต้ยังคงมีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ อาจจะมีมองได้ทั้งแง่บวกและแง่ลบ หากนำวิธีคิดดังกล่าวมาใช้ในแง่บวกอาจจะนำมาสู่สันติสุขในท้องถิ่นได้

6. ภาพสะท้อนด้านประเพณี

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้มีความยึดมั่นประเพณีดั้งเดิมของท้องถิ่นโดยถือคติว่าการทำตามประเพณีเป็นสิ่งดีงาม เป็นมงคลต่อแก่เจ้าตัว ครอบครัว สังคม เช่น ประเพณีเกี่ยวกับการแต่งงาน การบวช การชักพระ เป็นต้น ประเพณีหลายอย่างของชาวไทยภาคใต้ได้รับอิทธิพลมาจากพระพุทธศาสนา ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าพระพุทธศาสนามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ชาวไทยภาคใต้ได้ สืบสาน อนุรักษ์ ประเพณีส่วนบุคคลและประเพณีส่วนรวม ไว้เป็นมรดกของแผ่นดินภาคใต้

7. ภาพสะท้อนด้านภาษาถิ่นใต้

ผู้ประพันธ์เพลงได้ใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ผสมกับภาษาไทยภาคกลางไว้ในวรรณกรรมเพลงหลายบทสะท้อนให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้ไม่ลืมภาษาถิ่นใต้ และมีความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น เช่น นิยมพูดภาษาถิ่นใต้ท่ามกลางคนท้องถิ่นอื่นๆ อาจจะกล่าวได้ว่า วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา เป็นเครื่องมืออันหนึ่งที่มีส่วนในการอนุรักษ์ภาษาไทยถิ่นใต้ ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ หรือคนต่างพื้นที่ได้รับภาษาถิ่นที่ใช้ในท้องถิ่น

8. ภาพสะท้อนด้านศิลปะการแสดง

ผู้ประพันธ์เพลง ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้ยังคงให้ความสนใจกับศิลปะการแสดงดั้งเดิมของท้องถิ่นภาคใต้ คือ หนังตะลุง และมโนราห์ ถึงแม้จะมีความบันเทิงรูปแบบอื่นๆ เข้ามา แต่ผู้คนในท้องถิ่นภาคใต้ยังมีความสนใจต่อศิลปะการแสดงดังกล่าว สังเกตได้จากการมีบทบาทรับใช้สังคม วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา ได้กล่าวถึงชื่อนายหนัง และชื่่อมโนราห์ นำรูปแบบการร้อง บทบาทหนังตะลุงและมโนราห์ มาปรับใช้กับการขับร้องเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ลักษณะดังกล่าวนี้ถือได้ว่าผู้ประพันธ์เพลงได้ส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์สืบสานมรดกวัฒนธรรมของท้องถิ่นผ่านวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งให้คงอยู่คู่ชาวไทยภาคใต้ต่อไป

9. ภาพสะท้อนด้านอื่นๆ

ผู้ประพันธ์ชี้ให้เห็นว่าชาวไทยภาคใต้ยังนิยมรับประทานพืช ผัก ผลไม้ อาหารพื้นบ้านภาคใต้ เช่น เนียง สะตอ ข้าวยา บูด เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาวไทยภาคใต้ ส่งเสริมการ

ดูแลสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับป่าและน้ำ สถานที่ท่องเที่ยวแหลมสมิหลา เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ภัยธรรมชาติจากทกภัย

อาจจะกล่าวได้ว่าวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา มิได้สร้างสรรค์เพื่อประโยชน์ด้านบันเทิงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีบันทึกเรื่องราวของปรากฏต่างๆ ในสังคมของชาวไทยภาคใต้ไว้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้กับกลุ่มบุคคลที่เป็นนักการเมืองท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น เพื่อเป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย ตลอดจนการส่งเสริม สืบสาน อนุรักษ์ ด้านความเชื่อ ด้านประเพณี ด้านภาษาถิ่นใต้ ด้านศิลปะการแสดง เป็นต้น

1.2 ควรนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้กับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่งภาคใต้ เพื่อให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้เป็นแนวทางการพัฒนาผลงานเพลงลูกทุ่งภาคใต้ต่อไป เช่น นักแต่งเพลงลูกทุ่งภาคใต้ นักจัดรายการเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ผู้สนับสนุนเพลงลูกทุ่งภาคใต้ เป็นต้น

1.3 ควรนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้แก่นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจที่ศึกษาวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้เพื่อสร้างจิตสำนึกการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้และศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของประจวบ วงศ์วิชา ในแง่ของดุริยางคศิลป์ เนื่องจากเพลงลูกทุ่งมีองค์ประกอบทางดุริยางคศิลป์ เช่น จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน ฯลฯ เพราะในเรื่องจังหวะ ทำนอง อาจจะประยุกต์จากทำนองเพลงไทยเดิม เพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของนักประพันธ์เพลงชาวภาคใต้คนอื่นๆ เช่น เพทาย ถนอมจิต ศักดิ์ชาย ช่วยบุญญะ โสภณ ช่วยเจริญ เป็นต้น

2.3 ควรศึกษาวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้เป็นช่วงทศวรรษเพื่อจะให้เห็น ความเคลื่อนไหวทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวไทยภาคใต้ในช่วงเวลานั้นๆ

2.4 ควรศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาและวิวัฒนาการเพลงลูกทุ่งภาคใต้

เอกสารอ้างอิง

- เกษม ขนากแก้ว. (2549). การวิเคราะห์บทเพลงของดอกหญ้า นางเมทิน. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- จิรภา จันทรเส็ง. (2544). โลกทรรศน์ชาวไทยภาคใต้ที่ปรากฏในวรรณกรรมเพลงลูกทุ่งภาคใต้
ในระหว่างปี พ.ศ.2530 - 2540. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จำเริญ แสงดวงแข. (2524). “ดนตรีลูกทุ่งที่สะท้อนชีวิตชาวไทยภาคใต้,” ใน อุดม หนูทอง(บรรณาธิการ).
ดนตรีพื้นบ้านภาคใต้. (น.89-102). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรุงสยามการพิมพ์.
- ถาวรีย์ บำรุง. (2542). การวิเคราะห์ความเป็นท้องถิ่นในเพลงลูกทุ่งภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532-
2541. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2542). “ลูกทุ่งกับเพลงไทย,” ใน ถวัลย์ มาศจรัส
(บรรณาธิการ), 60 ปี เล่าขานตำนานลูกทุ่งไทย (น.19-25). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- นพพร ด้านสกุล. (2538). การวิเคราะห์วรรณกรรมเพลงลูกทุ่งของอุ้มเอี่ยม กิ่งทอง. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2538). ปากไก่และใบเรือ ว่าด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์-วรรณกรรม
ต้นรัตนโกสินทร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แพรว.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2524). วรรณกรรม สังคม และการเมือง. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุกัญญา สุจฉายา. (2545). เพลงพื้นบ้านศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2550). “คำนิยม,” ใน เพลงนอกศตวรรษ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มติชน.
- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2523). รายงานการวิจัยพุทธศาสนาแถบลุ่มทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันออก
สมัยกรุงศรีอยุธยา. สงขลา : มงคลการพิมพ์.